
KLEIDUIVENSCHIETTERREIN GRENSWEG, RILLAND GEMEENTE REIMERSWAAL

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

17 maart 2022

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	17 maart 2022
KENMERK	20181310
PROJECT PROJECTLEIDER	Kleiduivenschieterrein Brugweg ing. J.A. van Broekhoven
OPDRACHTGEVER	Jachtschietvereniging 'Zeeland'
AUTEUR	S. Lie

Inhoud

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Wat houdt een m.e.r.- beoordeling in?	5
1.3 Leeswijzer	6
2. Plaats en omvang van het project	7
2.1 Plaats van het project	7
2.2 Kenmerken van het project	10
3. Kenmerken van de milieueffecten	12
3.1 Verkeer en parkeren	12
3.2 Geluid	13
3.3 Bodem en water	13
3.4 Natuur	13
3.5 Luchtkwaliteit	15
3.6 Risico's op zware ongevallen of rampen en risico's voor de menselijke gezondheid	15
3.7 Cultuurhistorie en archeologie	20
3.8 Aanlegwerkzaamheden	21
3.9 Mitigerende maatregelen	21
4. Conclusie	22
Bijlagen	23
Bijlage 1 – Voortoets Natura 2000	23
Bijlage 2 – Stikstofberekening gebruiksfase	24
Bijlage 3 – Akoestisch onderzoek	25
Bijlage 4 – Memo natuur	26
Bijlage 5 – Aanmeldformulier watertoets	27
Bijlage 6 – Advies VRZ externe veiligheid t.o.v. BASF	28
Bijlage 7 – QRA Gasunieleidingen	29
Bijlage 8 – QRA Shell-leidingen	30
Bijlage 9 – Brief Omgevingsdienst Zeeland	31

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Jachtschietvereniging Zeeland (JSVZ) maakt al vele jaren gebruik van een tijdelijke locatie aan de Grensweg / Oostelijke Spuikanaalweg in Rilland. De tijdelijke situatie is destijds ontstaan vanwege de uitbreiding van de golfbaan, waardoor het oorspronkelijke kleiduivenschietterrein moest worden verplaatst. Deze gedoogsituatie bestaat al enige jaren en wordt jaarlijks gedoogd, in afwachting van een nieuwe locatie voor deze vereniging in de omgeving van Bath. Er is sinds 2014 onderzoek gedaan naar geschikte locaties voor de permanente vestiging van de kleiduivenschietvereniging, rekening houdend met vooral de geluidsbelasting op gevoelige bestemmingen en met name op de (bedrijfs)woning aan de Grensweg 19 in Rilland die behoort bij de golfbaan. De enige locatie die (ruimtelijk) geschikt zou kunnen zijn voor realisatie van een kleiduivenschietterrein is de locatie aan de Grensweg in Rilland ten zuiden van de golfbaan en het opjaagstation van Evides, ten noorden van de rijksgrens en ten noorden van het industrieterrein van het Belgische chemieconcern BASF. Hier liggen immers geen (bedrijfs)woningen in de nabijheid. Rijkswaterstaat / Rijksvastgoedbedrijf (als eigenaar van de gronden) heeft de intentie uitgesproken medewerking te willen verlenen aan de realisatie van een kleiduivenschietterrein op deze gronden. De omvang van de locatie is circa 5 hectare.

De nieuwe locatie heeft in het geldende bestemmingsplan de bestemming Agrarisch. De realisatie van het kleiduivenschietterrein past niet binnen de regeling van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 2020' van de gemeente Reimerswaal. De gemeente Reimerswaal wil graag meewerken aan deze ontwikkeling, daarom is een nieuw bestemmingsplan opgesteld wat hierin voorziet.

In het Besluit milieueffectrapportage is in onderdeel D 9 van de bijlage opgenomen dat de wijziging of uitbreiding van een landinrichtingsproject m.e.r.-beoordelingsplichtig is in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw. De beoogde ontwikkeling heeft een omvang van circa 5 hectare. Hiermee blijft de ontwikkeling onder de drempelwaarde. Dit betekent dat kan worden volstaan met een zogenaamde 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'. Dit document bevat deze beoordeling.

1.2 Wat houdt een m.e.r.- beoordeling in?

In een m.e.r.- beoordeling wordt getoetst of een m.e.r. procedure doorlopen moet worden. De wettelijke regeling voor de m.e.r.-beoordeling gaat uit van het principe 'nee, tenzij'. Dat wil zeggen, een volwaardige m.e.r.-procedure is alleen noodzakelijk als sprake is van 'belangrijke nadelige gevolgen' die het betreffende project voor het milieu kan hebben. Daarbij moet het bevoegd gezag rekening houden met de omstandigheden zoals aangegeven in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, te weten:

- de plaats van het project;
- de omvang van het project;
- de kenmerken van de potentiële milieueffecten (in samenhang met de eerste twee criteria).

Het bevoegd gezag dient een m.e.r.-beoordelingsbeslissing te nemen, waarin wordt aangegeven of wel of geen MER nodig is, gelet op de omvang van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële (milieu)effecten en mogelijke mitigerende maatregelen. Deze beslissing wordt als bijlage bij het bestemmingsplan opgenomen.

1.3 Leeswijzer

Deze m.e.r.-beoordelingsnotitie:

- beschrijft in hoofdstuk 2 de plaats en omvang van het project;
- licht in hoofdstuk 3 de verwachte effecten voor de verschillende milieueffecten toe;
- geeft ten slotte in hoofdstuk 4 de conclusie weer voor de m.e.r.-beoordeling.

Bij de analyse in hoofdstuk 2 en 3 is gebruik gemaakt van informatie uit de onderzoeken welke te vinden zijn in de bijlagen.

2. PLAATS EN OMVANG VAN HET PROJECT

2.1 Plaats van het project

Het plangebied ligt in het buitengebied van de kern Rilland en wordt globaal begrensd door de Westerschelde aan de westzijde en de golfbaan en het opjaagstation van Evides aan de noordzijde. Verder bevindt zich de Nederlands-Belgische grens aan de zuidzijde en aan de oostzijde het Schelde-Rijnkanaal. In figuur 2.1 is globaal de ligging van het plangebied weergegeven. Het terrein bestaat uit akkerland en grenst aan bossages met waterpartijen.

Figuur 2.1 Globale ligging plangebied. Gele lijn is de Belgische grens. (bron: Google Earth)

Bijzondere gebieden en het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

Het plangebied kent in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2020' (vastgesteld op 28-09-2021) geen archeologische dubbelbestemming. Archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk.

Het plangebied is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe bevindt zich op circa 80 meter (figuur 2.2). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied grenst ten zuiden aan het plangebied (figuur 2.3). Het plangebied is niet gelegen binnen een milieu beschermingsgebied of grondwaterbeschermingsgebied (figuur 2.4).

Figuur 2.2 Ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: AERIUS Calculator)

Figuur 2.3 Ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland (bron: Provincie Zeeland)

Figuur 2.4 Ligging plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van milieu beschermingsgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden (bron: Provincie Zeeland)

2.2 Kenmerken van het project

Op de beoogde locatie aan de Grensweg is een kleiduivenschietterrein voorzien. Het terrein zal ingericht moeten worden om deze functie een plaats te geven. In het nu voorliggende ontwerpvoorstel is rekening gehouden met de aanwezige randvoorwaarden en uitgangspunten van de omgeving. In figuur 2.5 is een inrichtingsschets van het kleiduivenschietterrein opgenomen.

Het terrein maakt deel uit van het kadastraal perceel Reimerswaal N 405 en heeft een oppervlakte van circa 5 ha. De kantine met terras is aan de noordkant geprojecteerd, zo ver mogelijk van BASF af. Ook het parkeerterrein is aan de noordkant voorzien. De zuidkant van het plangebied wordt volledig ingericht als groenbuffer en daarmee inpassing en wordt tevens gebruikt als valhagelzone. De schietrichting is globaal gericht naar het zuiden, waardoor de geluidsbelasting op het golfterrein wordt geminimaliseerd. Tevens is er aan de noordwestkant een geluidswal voorzien die een beperkend effect heeft op de geluidsbelasting en ook zorgt voor inpassing van het schietterrein vanuit de Grensweg. De bestaande (industrie)waterleidingen die door het plangebied lopen richting het opjaagstation van Evides worden vrijgehouden van (diep wortelende) beplanting.

De vaste schietstanden worden aan de noordwestzijde van het plangebied opgesteld, achter de nieuw aan te brengen aarden wal en ten zuiden van de kantine met terras. Dit zijn de zogenaamde Skeet & Trap opstellingen. Bij Skeet staan de opstellingen op een afstand van 36,8 meter van elkaar, een hoog huis (links) en een laag huis (rechts). In elk van deze huizen staat een werp-machine die de kleiduiwen werpt. De schutter neemt steeds een andere positie in, (op totaal 8 posten) ten opzichte van de te schieten kleidui. Bij Trap worden de kleiduiwen vanuit een vaste positie van de schutter af geworpen onder een vooraf niet bekende hoek en hoogte.

Daarnaast zijn er 'losse' schietstanden (zogenaamd jachtparcours) die aan de zuidzijde van de vaste schietopstelling worden gecreëerd. Hierbij worden de kleiduiwen uit diverse richtingen, hoogtes en snelheden gepresenteerd aan de schutter. Hiervoor zijn er o.a. 6 'hoge torens' (5-30 m hoog) van waaruit ook kleiduiwen worden geworpen in diverse richtingen. Dit jachtparcours is een nabootsing van het vlieggedrag van opgejaagd wild en de torens kunnen een invliegende fazant in scene zetten.

Het terrein voorziet in een groen ingepast parkeerterrein op grastegels, een kantine, een gebouw voor opslag van munitie en terrein in laagte met poelen en (knot)bomen. Het terrein krijgt daarmee een veel groenere uitstraling dan het in de bestaande situatie met agrarisch gebruik heeft. Dit sluit beter aan op de groenstructuren op de aangrenzende percelen en geeft kansen voor de ontwikkeling van natuurwaarden.

Figuur 2.5 Inrichtingsschets JSVZ (bron: Ruimte & Groen Tuin- en landschapsarchitectuur)

Parkeren

De bezoekers zullen hoofdzakelijk per auto komen. Op eigen terrein wordt voorzien in voldoende parkeerruimte.

Verkeer

Voor de ontsluiting wordt gebruik gemaakt van de bestaande toegangsweg vanaf de Grensweg naar het opjaagstation van Evides.

Gebruik natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen

Voor de realisatie van de beoogde ontwikkeling worden de gebruikelijke bouwmaterialen en natuurlijke hulpbronnen benut. Afvalstoffen zullen slechts ontstaan tijdens de aanlegfase. Afvalstromen zullen zoveel mogelijk worden gescheiden ten behoeve van hergebruik.

Verontreiniging, hinder, risico van zware ongevallen en rampen, risico's voor de menselijke gezondheid

Deze thema's komen mede aan bod in het volgende hoofdstuk.

Cumulatie met andere projecten

Voor zover bekend zijn er geen redelijkerwijs te verwachten toekomstige ontwikkelingen in de buurt waarmee cumulatie verwacht kan worden.

3. KENMERKEN VAN DE MILIEUEFFECTEN

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste milieueffecten van de beoogde ontwikkeling beschreven. Het is gebruikelijk de milieueffecten van de beoogde situatie te vergelijken met de referentiesituatie. De referentiesituatie bestaat uit de huidige situatie inclusief autonome ontwikkelingen. De effectbeoordeling in dit hoofdstuk is gebaseerd op de informatie uit het bestemmingsplan dat voor de beoogde ontwikkeling is opgesteld.

3.1 Verkeer en parkeren

Parkeren

De bezoekers zullen hoofdzakelijk per auto komen. Op eigen terrein wordt voorzien in voldoende parkeerruimte. Gemiddeld worden voor een reguliere- en een wedstrijddag resp. 48 en 70 auto's verwacht. In een piekperiode is het mogelijk dat op een wedstrijddag 120 bezoekers op het terrein aanwezig zullen zijn. Op basis van de berekening in voorgaande paragraaf voor wedstrijden / evenementen, komt dit neer op ca. 80 auto's. In het inrichtingsontwerp is een voldoende grote oppervlakte hiervoor opgenomen. Hiermee wordt voldoende parkeercapaciteit gerealiseerd voor de te verwachte bezoekersaantallen.

Verkeersgeneratie

De verkeersgeneratie is als gevolg van de ontwikkeling berekend op basis van de ervaring van de initiatiefnemer. Dit omdat er geen functies beschikbaar zijn in CROW 381 ("Toekomstbestendig parkeren", 2018) die vergelijkbaar zijn met een kleiduivenschietterrein. Hierna is het aantal motorvoertuigbewegingen per etmaal (mvt/etm.) bepaald voor de JSVZ.

Regulier gebruik (oefenen) (werkdagen en weekend)

Op een werkdag zullen er gemiddeld 34 personen de sport beoefenen en clinics volgen. Hierbij wordt uitgegaan dat 1,5 bezoeker (schutters + personen clinics) per auto komt. Dat betekent gemiddeld 34×2 (aankomsten*vertrekken) = 68 autobewegingen. Voor de personeelsleden (incl. vrijwilligers) wordt uitgegaan van 100% eigen vervoer en komt hiermee op een aanvullende 10 personenauto's, die leiden tot 20 autobewegingen. Hiermee komt het totaal op 88 mvt/etm.

Wedstrijden / evenementen (voornamelijk weekend)

Op een wedstrijddag zullen er gemiddeld 75 personen de sport beoefenen en clinics volgen. Voor wedstrijden komen er bezoekers van andere kleiduifverenigingen of leden van de eigen club. Van deze personen zal een aantal carpoolen. Hierbij wordt rekening gehouden met 2,5 bezoeker per auto. Uitgaande van $75 + 10 = 85$ bezoekers, dit betekent dit 34×2 (aankomsten*vertrekken) = 68 autobewegingen. Het personeel is naar verwachting de gehele dag aanwezig en komt hoofdzakelijk alleen. $12 \text{ personeelsleden} \times 2 \text{ (aankomst + vertrek)} = 24$ autobewegingen. De wedstrijden vinden in het weekend plaats. Per weekend zijn er voor de wedstrijden $68 + 24 = 92$ mvt/etmaal te verwachten. Als je dat omgerekend wordt naar een gemiddelde werkdag gaat het om 13 mvt/etmaal. Op basis van de aangeleverde gegevens en de bovenstaande aannames 101 mvt/etmaal te verwachten op een gemiddelde werkdag. Het verkeer zal ontsluiten via de Grensweg. Deze weg heeft voldoende capaciteit om het extra verkeer af te wikkelen.

Hiermee worden vanuit de aspecten verkeer en parkeren geen negatieve effecten verwacht.

3.2 Geluid

Wegverkeerslawaaï

Bij de kleiduivenschietvereniging is geen sprake van geluidsgevoelige bestemmingen, onderzoek naar wegverkeerslawaaï is niet noodzakelijk.

Inrichtingslawaaï

De ontwikkeling heeft geen negatieve milieueffect op omliggende milieugevoelige functies in de buurt, aangezien deze op voldoende afstand liggen. Ter plaatse van deze woningen is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Er hoeft geen onderzoek naar inrichtingslawaaï uitgevoerd te worden.

Uitstralingseffect

Voor toetsing van het uitstralingseffect bestaat geen wettelijk kader. Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat bij een toename van de verkeersomvang met meer dan 40% sprake is van een geluidstoename van meer dan 1,5 dB (wat voor het menselijk oor hoorbaar is). Gezien de ontsluitende functie van de omliggende wegen zal de extra bijdrage van 101 mvt/etmaal minder zijn dan 40% van de totale verkeersintensiteit over deze wegen. Tevens bevinden zich de dichtstbijzijnde gevoelige bestemmingen op ruime afstand. Relevante negatieve uitstralingseffecten naar de omgeving zijn dan ook uitgesloten.

3.3 Bodem en water

Bodem

Momenteel is de locatie bestemd als agrarisch, waardoor er sprake is van een functiewijzing. Middels een bodemonderzoek dient aangetoond te worden dat de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie. **PM bodemonderzoek**

Met de ontwikkeling worden geen bodemvervuilende activiteiten mogelijk gemaakt. Negatieve effecten kunnen vanuit het aspect bodem met de sanering uitgesloten worden. Met de sanering is er sprake van een positief effect wat betreft het aspect bodem.

Water

De watertoetstabel is ingevuld voor de ontwikkeling en opgenomen in bijlage 5. Het plangebied maakt geen deel uit van een grondwaterbeschermingsgebied. Binnen het plangebied en in de directe omgeving zijn er geen watergangen gelegen. Er vinden geen werkzaamheden plaats in de beschermingszone van watergangen. Ten westen van het plangebied is een waterkering gelegen. Voor werkzaamheden in de beschermingszones dient een watervergunning aangevraagd te worden. Op dit moment is het terrein volledig onverhard. Met de beoogde ontwikkeling is er sprake van een kleine toename aan verharding. Er zijn voldoende infiltratiemogelijkheden voor hemelwater. Bij de realisatie van de nieuwbouw (kantine) zal een gescheiden rioolsysteem aangelegd worden, waarbij regenwater gescheiden wordt van het afvalwater. Ter voorkoming van diffuse verontreinigingen van water en bodem is het van belang om duurzame, niet-uitloogbare materialen te gebruiken, zowel gedurende de bouw- als de gebruiksfase. Hiermee heeft de beoogde ontwikkeling derhalve geen negatieve effecten voor de waterhuishoudkundige situatie.

3.4 Natuur

Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen deel uit van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura-2000.

Het plangebied ligt op circa 80 m van het Natura 2000-gebied Westerschelde en Saeftinghe. Dit gebied loopt in zuidelijke richting over in het Vlaamse Natura 2000-gebied Schorren en Polders van de Beneden-Schelde. De aanlegwerkzaamheden en het gebruik van het plangebied hebben mogelijk effecten op Natura 2000-gebied. Vanwege deze potentiële negatieve effecten is een voortoets opgesteld om te bepalen of nader onderzoek en/of een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) vereist is. De voortoets is opgenomen in bijlage 1. Ten behoeve van de voortoets is akoestisch onderzoek uitgevoerd (bijlage 3) en is een stikstofdepositieberekening uitgevoerd (bijlage 2). De conclusies ten aanzien van de effecten van het planvoornemen zijn als volgt.

Verstoring

Geluid

Zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase wordt slechts een zeer klein deel van het aangrenzende Natura 2000-gebied 'Westerschelde & Saeftinghe' verstoord. In dit verstoorde deel bevinden zich slechts weinig kwalificerende soorten. Vanwege dit relatief zeer kleine areaal en het feit dat kwalificerende soorten grotendeels ontbreken in dit areaal, wordt het verstoringseffect als verwaarloosbaar klein en niet significant beoordeeld.

Licht

Vanwege de reeds aanwezige lichtverstoring vanuit het havengebied, de minimale hoeveelheid licht die het bestemmingsplan toevoegt en de afscherming door de zeedijk worden negatieve effecten op de instandhoudingdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe als gevolg van verstoring door licht geheel uitgesloten.

Optische verstoring

De geringe verkeerstoeename wordt afgeschermd door de zeedijk en zal dus nauwelijks zichtbaar zijn vanuit het Natura 2000-gebied. Bovendien wennen vogels zeer snel aan voorspelbare, ongevaarlijke verkeersbewegingen langs vaste routes. Optische verstoring wordt daarom geheel uitgesloten.

Vermesting en verzuring

De gevolgen voor verzuring en vermesting zijn niet op voorhand uit te sluiten daarom is onderzoek uitgevoerd naar de stikstofdepositie. Uit berekeningen voor de gebruiksfase blijkt dat er voor de realisering van het bestemmingsplan leidt in de gebruiksfase tot een depositietoename van maximaal 0,20 mol/ha/jr PM is oude berekening, zie mail van Joyce, is nu nog hoger (zie bijlage 2). Op geen van de beïnvloede locaties is sprake van een (naderende) overbelasting qua stikstofdepositie en de extra depositie verandert daar niets aan. De berekende depositie zal daarom nergens leiden tot significant negatieve effecten.

Cumulatie

Op dit moment zijn er geen vergunde projecten bekend die nog niet zijn uitgevoerd en die in cumulatie met het onderhavige bestemmingsplan kunnen leiden tot significant negatieve effecten op Natura 2000.

Soortenbescherming

Voor de ontwikkeling is een natuur memo opgesteld. Het onderzoek is opgenomen in bijlage 4. Het volgende is geconcludeerd.

Uit het verrichte bureau- en veldonderzoek blijken er vijf beschermde soort(groep)en te verwachten voor de projectlocatie:

- a. Kleine marterachtigen: volledig leefgebied langs de randen van het terrein
- b. Algemene broedvogels
- c. Vleermuizen: foerageergebied
- d. Haas en konijn: volledig leefgebied

- Binnen het perceel zijn geen verblijfplaatsen of strikt beschermde functies aangetroffen. Wel moet er rekening worden gehouden met de beschermde soorten die in de directe omgeving aanwezig kunnen zijn.
- Verblijfplaatsen van de haas en het konijn zijn niet uit te sluiten binnen het plangebied.
- Directe effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op Natura 2000-gebieden en NNN kunnen niet worden uitgesloten. Er zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb.
- Hiernaast geldt een algemene zorgplicht voor de algemene soorten.

3.5 Luchtkwaliteit

Door de ontwikkeling is er sprake van een toename van verkeer van 101 mvt/etmaal (weekdaggemiddelde). In de NIBM-tool (versie 06-04-2021) is 2022 als jaar van planrealisatie aangehouden. Uit de berekening blijkt dat deze verkeerstoename zorgt voor een toename van het gehalte stikstof in de lucht van 0,06 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en van fijnstof van 0,02 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (figuur 4.4). Beide toenames blijven onder 1,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Het project draagt dan ook niet in betekenende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide en fijnstof in de lucht. Een toetsing aan de grenswaarden kan achterwege blijven.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie	2022
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	101
Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0,06
PM ₁₀ in $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0,02
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig	

Figuur 3.1 Resultaten NIBM-tool

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is een indicatie van de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied gegeven. Dit is gedaan aan de hand van de NSL-monitoringstool 2021 (<http://www.nsl-monitoring.nl/viewer/>) die bij het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit hoort. De dichtstbijzijnde maatgevende weg betreft de A4 ten oosten van het plangebied. Uit de NSL-monitoringstool blijkt dat in 2020 de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijnstof langs deze weg ruimschoots onder de grenswaarden lagen. De concentraties luchtverontreinigende stoffen bedragen 26,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor NO₂, 17,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor PM₁₀ en 10,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor PM_{2,5}. Het maximaal aantal overschrijdingsdagen van het 24-uurs gemiddelde voor fijnstof bedraagt 6,2 dagen. Hierdoor is er ter plaatse van het projectgebied sprake van een aanvaardbaar verblijfsklimaat.

3.6 Risico's op zware ongevallen of rampen en risico's voor de menselijke gezondheid

Externe veiligheid

Volgens de professionele risicokaart waarin relevante risicobronnen getoond worden, vindt er in de omgeving geen transport van gevaarlijke stoffen plaats via de weg.

Vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

In de omgeving van het plangebied bevinden zich diverse buisleidingen. In het kader van externe veiligheid wordt alleen de kantine als beperkt kwetsbaar object gezien. De kantine bevindt zich in het invloedsgebied van aardgasleiding A-667, A-530-8, A-530, A-503 en A-642 (deels). Tevens bevinden zich een ethyleenleiding en propyleenleiding in de omgeving. Er zijn twee QRA's uitgevoerd, één voor de aardgasleidingen en één voor de ethyleen- en propyleenleiding.

Aardgasleidingen

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling (KDSV) te Rilland zijn kwantitatieve risicoberekeningen uitgevoerd voor een achttal buisleidingen met aardgas onder hoge druk in exploitatie bij N.V. Nederlandse Gasunie (verder Gasunie), zie bijlage 7. Het risico van alle Gasunieleidingen is over het algemeen relatief laag, mede doordat ze in het gebied mogelijk een hoge dekking boven de leiding hebben en/of grotere wanddikte in verband met de kruising van de waterwegen met boringen of anderszins.

Het gebouw/kantine als beperkt kwetsbaar object bevindt zich buiten de 10^{-6} risicocontouren van alle Gasunie leidingen ter plaatse. De ontwikkeling voldoet daarmee aan de norm voor het plaatsgebonden risico (PR 10^{-6} /jaar). Het terrein van KDSV als geheel is daarbij niet als kwetsbaar beschouwd.

Het relatief hoogste plaatsgebonden risico ter plaatse wordt veroorzaakt door de buisleiding A-530-08. Het groepsrisico voldoet voor alle Gasunieleidingen ruimschoots aan de oriënterende waarde (OW). Het relatief hoogste groepsrisico wordt veroorzaakt door de buisleiding A-530-08. Het groepsrisico is nagenoeg verwaarloosbaar (factor 1000 beneden de oriënterende waarde). Wel bevindt het gebouw/kantine zich in binnen de 100% letaliteitafstand. Ook hier wordt dit veroorzaakt door de buisleiding A-530-08. Doordat het groepsrisico lager ligt dan 0,01 maal de oriënterende waarde kan er worden volstaan met een beknopte verantwoording.

Ethyleen- en propyleenleiding

Uit de QRA voor de Ethyleen- en propyleenleiding blijkt dat voor zowel de ethyleen- als propyleenleiding de PR 10^{-6} contouren niet zichtbaar zijn langs het grootste deel van de leiding. Op enkele plekken zijn deze wel zichtbaar (zoals rond bochten en knikken in de leiding), en liggen op een afstand van meer dan 5 meter van de buisleiding. Omdat het bestaande leidingen betreft, is dit toegestaan. Voor de ethyleen leiding (Ant100-nl) en de propyleen (Ant110-nl) vallen de PR 10^{-6} contouren niet over kwetsbare objecten. Daarmee wordt voldaan aan het Bevb.

De groepsrisicoberekening wijst uit dat er sprake is van maximaal 2 slachtoffers bij ethyleen en 3 slachtoffers bij propyleen, waardoor er geen sprake is van een groepsrisico volgens het Bevb (geldt pas bij meer dan 10 slachtoffers). Er kan worden volstaan met een beknopte verantwoording.

Vervoer van gevaarlijke stoffen over het water

In de omgeving van het plangebied bevinden zich twee transportroutes waarover gevaarlijke stoffen plaatsvindt: over de Schelde-Rijnkanaal en de Westerschelde.

Schelde-Rijnkanaal

Er vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats over de Schelde-Rijnkanaal (corridor Westerschelde - Rijn)aal). Het plangebied bevindt zich op een afstand van circa 270 meter tot het midden van de vaarweg en circa 165 meter tot de oever van het kanaal. Daarmee ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van de transportroute van toxische vloeistoffen en toxische gassen. Het plangebied bevindt zich deels binnen de 200 meter afstand van de transportroute waardoor de vuistregels uit de Handleiding Risicoanalyse Transport (HART) toegepast dienen te worden. De transportroute valt onder bevaarbaarheidsklasse 6. Uit de HART blijkt dat een vaarweg met bevaarbaarheidsklasse 6 geen 10^{-6} -contour heeft en dat de oriëntatiewaarde van het groepsrisico niet wordt overschreden. Langs een vaarweg bevaarbaarheidsklasse 6 wordt 10% van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico alleen mogelijk overschreden wanneer binnen 200 meter van de oever aanwezigheidsdichtheden voorkomen groter dan 500 personen/ha en de stofcategorieën LT2 (toxische vloeistoffen zoals propylamine)+GT3 (toxische gassen zoals ammoniak)>1000 per jaar. Het vervoer van LT2 bedraagt 0 per jaar, het vervoer van GT3 bedraagt 41 per jaar. Tevens is er geen sprake van aanwezigheidsdichtheden van meer dan 500/ha binnen 200 meter afstand van de oever. Hieruit kan geconcludeerd worden dat 10% van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico niet wordt overschreden. Er kan worden volstaan met een beknopte verantwoording.

Westerschelde

Het plangebied bevindt zich op een afstand van circa 2,2 kilometer tot het midden van de vaarweg en circa 272 meter tot de oever van het kanaal. Het plangebied bevindt zich niet binnen de 200 meter afstand van de transportroute waardoor er geen beperkingen worden gesteld aan het ruimtegebruik. Wel bevindt het plangebied zich in het invloedsgebied van ongevallen met toxische vloeistoffen en toxische gassen. Er kan worden volstaan met een beknopte verantwoording.

Risicovolle inrichtingen

BASF: in 2009 is onderzoek gedaan naar de vestiging van een lawaaisportencentrum aan de Grensweg. De toen onderzochte combinatie van activiteiten leidde tot een groepsrisico dat ver boven de oriënterende waarde ligt. Van de initiatiefnemers van toen is alleen de Jachtschietvereniging overgebleven. Er is in 2009 ook onderzocht wat de individuele bijdrage op het groepsrisico is van elke activiteit. Daaruit blijkt dat het groepsrisico ten aanzien van de BASF-site bij vestiging van alleen de jachtschietvereniging onder de oriënterende waarde blijft. Het onderzoek uit 2009 geeft een goede indicatie van de uitvoerbaarheid ten aanzien van externe veiligheid. Het onderzoek uit 2009 is gedateerd. Artikel 15 van het Bevi geeft aan dat gegevens waarop het besluit is gebaseerd niet ouder dan 5 jaar mag zijn. Tenzij gemotiveerd kan worden dat de rekenmethode én de invoergegevens van BASF ongewijzigd zijn.

Het plangebied is niet in de 10^{-6} -contour van BASF gelegen. De volgende conclusies met betrekking tot het plaatsgebonden risico en groepsrisico kunnen getrokken worden.

Plaatsgebonden risico (PR)

- Het kleiduivenschietterrein kan worden gezien als een beperkt kwetsbaar object als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder b Bevi.
- Het plaatsgebonden risico van 10^{-6} geldt voor beperkt kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder b Bevi, als een richtwaarde, waar de raad rekening mee moet houden bij vaststelling van een bestemmingsplan (artikel 8. Lid 2 Bevi).
- Uit het OVR van 2021 blijkt dat de 10^{-6} contour niet over het plangebied van het kleiduivenschietterrein is gelegen. Hiermee vormt het plaatsgebonden risico geen belemmering voor het initiatief.
- Als de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de inrichting van BASF buiten het plangebied valt is er geen reden om geen bestemmingsplan vast te stellen.

Groepsrisico (GR)

- Er is geen norm voor het groepsrisico. Voor het groepsrisico geldt op grond van artikel 13, eerste lid van het Bevi alleen een verantwoordingsplicht. Hierbij is het raadzaam in ieder geval te onderbouwen welke maatregelen er worden genomen om de (cumulatieve) kans op een ongeval te verkleinen.
- De (bestaande) personendichtheid in het invloedsgebied aan de Grensweg is sinds 2009 niet noemenswaardig gewijzigd. Het initiatief is echter sinds 2009 wel in omvang afgenomen. Immers, in 2009 was er nog sprake van een initiatief met zowel een kleiduivenschietterrein, een kartbaas met overnachtingen bij evenementen en 4x4/cross. De omvang van dit initiatief in aantallen personen/bezoekers, zeker bij evenementen, lag beduidend hoger dan het huidige initiatief van de kleiduivenschietvereniging. Met ca. 50-75 personen aanwezig gedurende de dagen dat het terrein is geopend (gemiddeld 5 dagen in de week). Het groepsrisico leverde in 2009 voor de kleiduivenschietvereniging en de 4x4/cross al geen noemenswaardig probleem op.
- In het door TNO uitgevoerde groepsrisico-onderzoek uit 2009 is opgemerkt dat de chloorverlading het dominante risico is in vergelijking met de overige industriële activiteiten van de BASF-site. In het OVR uit 2021 heeft men op basis van een oorzakenanalyse de faalfrequenties van de chloorketelwagons aangegeven. Dit heeft ook effect op het groepsrisico. De faalkans is vergelijkbaar met die van 2009.

- De maatregel van de detectiezuil die door de Veiligheidsregio Zeeland is voorgesteld (VRZ) zal worden overgenomen als voorwaardelijke verplichting in dit bestemmingsplan.

De Veiligheidsregio Zeeland is gevraagd om een nadere uitwerking te geven van demogelijke veiligheidsmaatregelen die op het terrein van de kleiduivenschietvereniging genomen kunnen worden met het oog op de externe veiligheidsrisico's van de BASF-site en het emplacement. Het gaat hierbij om maatregelen om de risico's te beperken, de aanwezige personen beter te beschermen en de bestrijdbaarheid van incidenten door de hulpdiensten te vergroten. Het advies is opgenomen in bijlage 6.

Uit het TNO-onderzoek uit 2009 blijkt dat het groepsrisico van BASF wordt veroorzaakt door spoorwagens geladen met chloor. Bij het vrijkomen van chloor zijn twee scenario's mogelijk:

- Het instantaan falen van een spoorwagon.
- Een druppellekkage.

Bij het instantaan falen van een tankwagon of opslageenheid komt de totale inhoud aan chloor ineens vrij. Dit is het worst-case scenario. Bij het ineens vrijkomen van een grote hoeveelheid chloor zullen alle personen in de nabije omgeving komen te overlijden (benedenwindse gebied). Hiertegen zijn geen adequate beschermingsmaatregelen te nemen. De kans dat dit scenario optreedt is echter zeer klein.

Het realistische scenario is het ontstaan van een druppellekkage. Bij treinincidenten is dit het meest voorkomende scenario. Wij gaan uit van dit scenario. Een druppellekkage kan ontstaan door een lekkende pakking bij de afsluiter van een wagon op het rangeerterrein. Het tot vloeistof geperste chloor komt druppelsgewijs vrij en verspreidt zich vervolgens in gasvorm met de wind mee, waardoor er een giftige wolk ontstaat. Chloorgas is zwaarder dan lucht en verspreidt zich om die reden laag over de grond. De stof is goed zichtbaar en ruikbaar.

Ook de RUD heeft het Externe veiligheidsonderzoek van TNO uit 2009 beoordeeld, zie bijlage 9. Het doel hiervan is het onderzoeken of de resultaten van dit onderzoek nog bruikbaar zijn voor de besluitvorming bij een ruimtelijke procedure. Het volgende is in het advies opgenomen:

Van het OVR is inmiddels een versie van 29 september 2021 beschikbaar. De uitgangspunten van 2009 zijn vergeleken met de actuelere versie van het OVR uit 2021. TNO gaf in de rapportage al aan dat de analyse een conservatief karakter had en daarmee het risico wordt overschat. Destijds is uitgegaan van faalkansen van onderdelen die in het toen bekende OVR werden vermeld. In het OVR uit 2021 zijn op basis van een oorzakenanalyse de faalfrequenties van de chloorketelwagens geactualiseerd. Het blijkt dat de destijds gehanteerde faalkansen overeenkomen. Dit heeft ook effect op het groepsrisico en deze blijft als gevolg van deze faalkansen gelijk.

Geconcludeerd wordt dat het ruimtelijk besluit over het geluidsportenterrein wordt voldoende ondersteund door het TNO-rapport uit 2009. Het besluit biedt voldoende inzicht in het groepsrisico dat, gebaseerd op deze feiten, niet wordt overschreden.

Opslag van munitie binnen het plangebied

Op het terrein zal in beperkte mate munitie worden opgeslagen. Voor de opslag van munitie zijn veiligheidsafstanden vastgelegd in de Circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik (juli 2006). De maximale veiligheidsafstand voor de opslag van patronen bedraagt 20 meter tot kwetsbare objecten. Hiermee moet rekening worden gehouden bij de realisatie van de kleiduivenschietbaan. Gezien de geplande veiligheidszone van 200 meter rond de schietstanden is in het plangebied voldoende ruimte aanwezig voor de munitieopslag en de bijhorende veiligheidsafstand. De veiligheidsafstand zal niet buiten het terrein komen te liggen.

Bij de plaatsing van de genoemde opslagplaats moet wel rekening worden gehouden met de activiteiten op het terrein. Deze moeten buiten de veiligheidszone worden geplaatst.

Beknopte verantwoording

Bestrijdbaarheid en bereikbaarheid

Voor zowel de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van 'dagelijkse incidenten', zoals brand of wateroverlast, als voor calamiteiten op het gebied van externe veiligheid, is het van belang dat de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen voldoende geborgd zijn. De bestrijdbaarheid is afhankelijk van de inzetbaarheid van hulpverleningsdiensten. De brandweer moet in staat zijn om hun taken goed uit te kunnen voeren om daarmee verdere escalatie van een incident te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het voldoende/adequaat aanwezig zijn van aanvalswegen en bluswatervoorzieningen. Het plangebied wordt ontsloten via de Grensweg. Deze weg sluit aan op het verdere wegennetwerk van Rilland.

Zelfredzaamheid

In de toekomstige situatie zal een kleiduivenschietterrein gerealiseerd worden. De aanwezigen zijn allen zelfredzame personen. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchten. Als gevolg van een incident met toxische stoffen over het water geldt dat een toxische wolk zich snel kan ontwikkelen en verplaatsen. Dit effect is vaak niet zichtbaar. Eerder is al aangegeven dat de maatgevende scenario's voor BASF bestaan uit het instantaan falen van een spoorwagon en een druppellekkage. Bij een gifwolk zijn de handelingsperspectieven binnenshuis schuilen en dwars op de wind vluchten mogelijk. Aangezien het plangebied in een relatief smal gebied ligt dat is ingeklemd tussen de Westerschelde en het Schelde-Rijnkanaal, is dwars op wind vluchten niet goed mogelijk. Het handelingsperspectief binnenshuis schuilen is in deze situatie daarom het meest effectief. Gelet op de Alarmeringsgrenswaarden hebben de personen in het plangebied bij het scenario druppellekkage 10 minuten de tijd om zichzelf (binnenshuis, dit is het clubgebouw) in veiligheid te brengen. Daarnaast dienen, in het kader van effectieve zelfredzaamheid, de gebruikers van de objecten door risicocommunicatie te worden geïnstrueerd over de risico's en de mogelijke maatregelen die zij kunnen nemen. Ook het personeel dient geïnformeerd te worden over de verschillende risico's bij een incident. De alarmering van de aanwezigen wordt momenteel nog gerealiseerd middels het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS). Dit systeem wordt de komende jaren uitgefaseerd. Het waarschuwingssysteem wordt vervangen door een totaalpakket aan alarmeringsmiddelen, waaronder de calamiteitenzenders, de sirenes, crisis.nl, NL-Alert en het gebruik van sociale media.

Maatregelen

De veiligheidsregio heeft geadviseerd over de te nemen maatregelen. Het advies is opgenomen in bijlage 6. De geadviseerde maatregelen zijn als volgt.

1. Detectie- en alarmeringssysteem: Realiseer voorzieningen voor snelle detectie en alarmering van vrijgekomen chloor. Vanwege de geringe afstand tussen de risicobron (het emplacement met spoorwagens) en het plangebied, hebben de aanwezige personen weinig tijd om zichzelf in veiligheid te brengen. Snelle detectie en alarmering is in deze situatie daarom essentieel. De chloorsensoren dienen om die reden zo dicht mogelijk bij de risicobron te worden geplaatst. Om een goede dekking te krijgen zijn er langs de zuidelijke grens van het plangebied minimaal 3 chloorsensoren noodzakelijk. De chloorsensoren moeten worden aangesloten op een alarmeringssysteem op het terrein, zodat de aanwezige personen bij het vrijkomen van chloor direct worden gewaarschuwd en gealarmeerd. De chloorsensoren moeten periodiek (conform de specificaties van de fabrikant) worden gekalibreerd. Adequaat en regelmatig onderhoud van de sensoren is bovendien van groot belang om het functioneren ervan te waarborgen.
2. Maak het (club)gebouw luchtdicht afsluitbaar: Maak de beoogde bebouwing luchtdicht afsluitbaar. Dit houdt in dat ramen, ventilatieroosters en deuren te sluiten zijn. Het gebouw dient te beschikken over centraal afsluitbare mechanische ventilatie. Dit houdt in dat alle mechanische ventilatieopeningen in het gebouw met één druk op de knop

kunnen worden uitgeschakeld. Om het binnendringen van giftige stoffen in het gebouw te beperken wordt geadviseerd bij de (hoofd)ingang aan de zuidzijde van het gebouw een sluis met twee deuren te realiseren, bijvoorbeeld in de vorm van een vestibule.

3. Risicocommunicatie: Draag zorg voor een goede informatievoorziening aan de aanwezige personen, opdat men weet hoe te handelen tijdens een calamiteit. Hierbij kan gedacht worden aan schriftelijke voorlichting, een korte voorlichtingsfilm bij de entree van het clubgebouw en aan de publieke voorlichtingscampagnes als 'Zeeland Veilig'.
4. Informatie-uitwisseling BASF: Draag zorg voor een goede informatie-uitwisseling tussen BASF en de kleiduivenschietvereniging, zowel in de 'koude' fase als in de 'warme' (incident)fase. Door elkaar actief te informeren over bijvoorbeeld het plaatsvinden van chloortransporten en het organiseren van evenementen/wedstrijden kunnen risico's vooraf in kaart worden gebracht en kunnen er tijdig veiligheidsmaatregelen worden genomen.
5. Bereikbaarheid & bluswater: De toegangswegen en bluswatervoorzieningen dienen te voldoen aan de eisen uit de Handreiking Bluswater en Bereikbaarheid van Brandweer Nederland.
6. BHV-/ontruimingsplan: Neem in het BHV-/ontruimingsplan voor het object het externe veiligheidsscenario (gifwolk) op. Werk daarin ook het juiste handelingsperspectief bij een gifwolk uit. Om beschermd te zijn tegen de effecten van een gifwolk, moet iedereen in het clubgebouw schuilen:
 - a. Iedereen in het gebouw en op het terrein van de vereniging moet direct naar binnen of blijft binnen.
 - b. Alle ramen en deuren moeten worden gesloten.
 - c. Alle natuurlijke ventilatie moet worden afgesloten.
 - d. De mechanische ventilatie moet centraal worden uitgeschakeld. Dit scenario dient met regelmaat te worden geoefend.

Met de beoogde ontwikkeling worden geen risicovolle bronnen mogelijk gemaakt. Hiermee worden geen negatieve effecten verwacht vanuit het aspect externe veiligheid.

Risico's op rampen door klimaatverandering

Met de beoogde ontwikkeling is er sprake van een kleine toename aan verharding. Er zijn voldoende infiltratiemogelijkheden voor hemelwater. Ten gevolge van de beoogde ontwikkelingen nemen risico's op rampen door klimaatadaptatie hiermee niet toe.

Risico's voor de menselijke gezondheid

Uit toetsing van de verschillende milieuthema's op het gebied van leefomgevingskwaliteit blijkt dat de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een belangrijke toename van risico's voor de menselijke gezondheid. Er wordt voldaan aan de normen voor geluid, bodem, externe veiligheid en luchtkwaliteit. Een significant effect op de risico's voor de menselijke gezondheid is daarmee uitgesloten.

3.7 Cultuurhistorie en archeologie

Cultuurhistorie

Cultuurhistorie kent verschillende aspecten: historische (steden)bouwkunde (het gebouwde erfgoed), archeologie en het cultuurlandschap en historische geografie. Het plangebied maakt geen deel uit van cultuurhistorisch waardevol gebied. De ontwikkeling tast de aanwezige kenmerken dan ook niet aan. Hiermee kunnen negatieve effecten uitgesloten worden.

Archeologie

In het plangebied is er geen sprake van een archeologische dubbelbestemming waardoor er geen archeologisch onderzoek hoeft plaats te vinden. In het geval dat tijdens de werkzaamheden toch een archeologische toevalsvondst wordt gedaan, dan is de meldingsplicht onverminderd van toepassing (artikel 5.10 Erfgoedwet). Archeologische waarden worden zodoende niet aangetast en negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

3.8 Aanlegwerkzaamheden

Gelet op de tijdelijkheid van de aanlegwerkzaamheden kunnen blijvende negatieve milieueffecten uitgesloten worden. Tevens zal vanwege de kleinschaligheid ook geen sprake zijn van significante negatieve milieueffecten, zoals geluid- en stofoverlast, ten tijde van de werkzaamheden.

3.9 Mitigerende maatregelen

Voor dit plan zijn geen mitigerende maatregelen bekend.

4. CONCLUSIE

Uit de informatie in deze notitie blijkt dat het plangebied niet is gelegen in kwetsbaar gebied en/of gebied met een beschermde status. Verder leiden de aard en omvang van het project niet tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Het doorlopen van een volledige m.e.r.-procedure is niet noodzakelijk.

BIJLAGEN

Bijlage 1 – Voortoets Natura 2000

Bijlage 2 – Stikstofberekening gebruiksfase

Bijlage 3 – Akoestisch onderzoek

Bijlage 4 – Memo natuur

Bijlage 5 – Aanmeldformulier watertoets

Bijlage 6 – Advies VRZ externe veiligheid t.o.v. BASF

Bijlage 7 – QRA Gasunieleidingen

Bijlage 8 – QRA Shell-leidingen

Bijlage 9 – Brief Omgevingsdienst Zeeland